

FLORIN DRAȘOVEAN, DUMITRU ȚEICU, MARIUS MUNTEANU,
Hodoni, locuirile neolitice și necropola medievală timpurie (Späte neolitische
Siedlungen und das frühmittelalterliche Gräbfeld), Reșița, 1996, Edit.
Banatica, 148 p., 69 p. cu planșe (la finele lucrării).

Prima parte a volumului prezintă rezultatul cercetărilor arheologice în așezarea neolitică de la Hodoni (jud. Timiș). În capitolul introductiv este prezentat cadrul geografic cât și istoricul cercetărilor în așezare. De asemenea este prezentată stratigrafia punctului Hodoni-Pocioroane.

Capitolul II, intitulat *Locuirea viciană* prezintă complexele de locuire, în număr de 12, uneltele și armele, ceramica, plastica în lut și încadrarea cronologică și culturală. În subcapitolul *Ceramică* se prezintă detaliat formele ceramice, ornamentica, realizându-se o clasificare în trei categorii: ceramică grosieră, fină și intermediară. În subcapitolul *Încadrare culturală și cronologică*. *Concluzii* autorul propune, pe baza importurilor descoperite în locuirea viciană, sincronismul Vinca C1-Tisa veche/clasică/ – Herpaly timpuriu/clasic – Bucovăț IIb.

Capitolul III, intitulat *Locuirea Tisa* este structurat pe subcapitolele: *Complexe de locuit, Unelte, Ceramica, Plastica, Încadrarea culturală și cronologică*. *Concluzii*.

În subcapitolul *Complexele de locuit* sunt prezentate cercetările arheologice în cele șapte locuințe, dintre care trei săpate integral. *Uneltele* sunt realizate din roci silicioase, cuprinzând tipurile lame și gratoare. Cele din piatră aparțin la două categorii topoare și topoare cu gaură de înmănușare. Analiza atentă a materialului ceramic sub raportul facturii, formelor, ornamenticii este expusă în subcapitolul *Ceramica*. Plastica este relativ săracă, constând în amulete din lut și statuete antropomorfe din pastă ceramică. În subcapitolul *Concluzii* se evidențiază faptul că locuirea Tisa de la Hodoni este singura de acest fel din Banatul românesc, care a fost sistematic cercetată, fiind – așa cum subliniază autorul – cea mai sudică așezare a purtătorilor culturii Tisa. Așezarea de la Hodoni se încadrează în fenomenul tisoid. În sudul Banatului, la acest orizont cronologic evoluează cultura Vinca, faza C2.

Partea a doua a volumului tratează *Necropola din secolul al XI-lea de la Hodoni*, sub raport arheologic. După o sumară prezentare a istoricului cercetărilor în necropolă se trece la prezentarea detaliată a mormintelor și inventarului aferent, în capitolul *Descrierea mormintelor și a inventarului arheologic*. După descrierea celor 18 morminte se prezintă inventarul acestora ce constă în: piese de harnașament, vârfuri de săgeți, inele de tâmplă simple, inele de tâmplă cu capete în formă de „S”. Pe baza celor de mai sus se evidențiază elemente de rit funerar. Ambele grupe de morminte (de călăreți și cele orientate după tradiția creștină) conțin schelete inhumate conform tradiției creștine, cu privirea spre răsărit. Necropola de la Hodoni face parte, prin inventarul său, din aria așa-numitei culturi Belo-Brdo. Ea aduce un plus de cunoaștere în evoluția etno-demografică a Banatului de câmpie la începuturile

evului mediu. Cartea se completează cu o pertinentă cercetare antropologică a materialului osteologic din necropola de la Hodoni. După o descriere a resturilor scheletice autorul (Marius Munteanu) prezintă rezultatele obținute. Potrivit acestora, talia celor trei subiecți, un bărbat și două femei era de 170 cm pentru primul subiect și de 155,5; 7; 154,4 cm pentru femei. Dintre cele 15 schelete determinate, 8 sunt de copil, 7 de adulți, 3 bărbați și 4 femei. Din punct de vedere etnic cimitirul aparține populației autohtone românești în amestec cu pecenegii.

În finalul lucrării se prezintă lista prescurtărilor bibliografice (p. 55–61), apoi un substanțial rezumat în lb. germană, p. 63–77. De la p. 79–148 sunt redată desene de ceramică, unelte, arme, podoabe, cât și fotografiile ale materialului antropologic. În încheiere remarcăm calitatea bună a materialului auxiliar (desene, fotografii), cât și valoarea demersului interdisciplinar încercat de autori.

Dacian Rancu